

НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ УЧНІВ ЛІЦЕЮ

О.Г. Ільченко, канд. пед. наук, ст. н. с.

Реєстраційний номер: 0118U003356 **Роки виконання:** 2018 – 2020 рр.

Науковий керівник: В. Р. Ільченко, д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України, завідувач відділу інтеграції змісту загальної середньої освіти

Навчальне середовище у педагогіці розглядається як один з генеральних дидактичних факторів, який найбільшою мірою визначає ефективність дидактичного процесу. Дослідження складових навчального середовища, необхідного для формування наукової картини світу, образу світу ліцеїстів показало, що воно не задовольняє цих умов: Державний стандарт освіти не включає поняття «наукова картина світу», «образ світу», в змісті компонентів освітніх галузей «Природознавство», «Математика», «Мови та літератури» відсутні компоненти, відповідальні за об'єднання змісту освітніх галузей в цілісність як складову наукової картини світу, її особистісно значимої складової – образу світу; навчально-методичне забезпечення викладання змісту освітніх галузей в навчальному процесі не спрямовує його на інтеграцію предметів природничо-математичного та літературознавчого циклу з метою формування наукової картини світу учнів, їхнього цілісного світорозуміння. Матеріальна база школи разом з вузькопредметним викладанням природничо-математичних дисциплін, які не спрямовують навчальний процес на проведення занять поза межами школи, в етносоціоприродному довіллі учнів, не задовольняє найголовнішої потреби (згідно рекомендацій Римського клубу) пізнання дійсності – взаємодії учня і об'єкта, який він пізнає.

ОСНОВНІ НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ:

- *проаналізовано* стан розроблення проблеми інтеграції змісту профільної освіти як засобу формування в учнів наукової картини світу у вітчизняній і зарубіжній педагогічній теорії та практиці;
- *обґрунтовано* принципи формування навчального середовища, що забезпечує формування наукової картини світу, життєствердного образу світу ліцеїстів;
- *проведено* анкетування вчителів (слухачі Полтавського ОППО), розроблено методичні матеріали для константувального експерименту та проаналізовано контрольні роботи учнів 11-х класів;
- *розроблено* структуру та зміст I розділу практичного та методичного посібників (відповідно до індивідуального плану роботи);
- *проведено* апробацію результатів дослідження під час Всеукраїнського Круглого столу «Психолого-педагогічні проблеми формування наукової картини світу учнів у процесі інтеграції змісту освітніх галузей» (12.03.2018 р.), під час читання лекцій слухачам Полтавського ОППО;
- *написано* 2 статті за результатами дослідження.